

ARDEALUL

ECONOMIC • POLITIC • SOCIAL

Director:

TRAIAN CHIRILĂ

ABONAMENTE:

Particulari	1 an	6 luni
Autorități și instituții	250	130
Publicații după tarif	1000	500

Redacția și administrația

Str. Minerva No. 7.

CLUJ.

TELEFON 444

Șef-redactor:

D. I. CUCU

Soarta tuturilor trusturilor Invățăminte din cazul trustului Stinnes

E plină de învățăminte pățania trustului german Stinnes, despre care ziarele s'au ocupat pe larg. Cu o uriașă dăruire de concepție, cu o rară îndrăzneală în afaceri și o neînfrântă putere de muncă, Hugo Stinnes izbutise să creieze aproape din nimic unul din cele mai puternice trusturi germane. Cătrele acestui trust erau imense. Întins pe întreaga suprafață a globului, el cuprindea sub comanda aceluiași om cele mai variate categorii de întreprinderi. De la exploatarea miniere de tot soiul, la metalurgie, bănci, comerț, presă, dorința de dominație și spiritul de întreprindere de cari era stăpânit Stinnes, nimic nu lăsase să-i scape. Cu toate acestea imensa mașinărie a trustului mergea admirabil sub imboldul aceleiași voințe de fier, care îi regula funcțiunea, îi anima sau îi tempera avântul, după împrejurări.

Dar, într-o bună zi, omul a căzut sub presiunea altei voințe, mai puternică. În urma lui Stinnes au venit alții se ducă mai departe opera concepută atât de vast și atât de îndrăzneț. Au venit foștii lui de colaboratori, a venit fiul său; cu toții creșuți în cultul dominației prin voință. Discipolii au căutat să-l imite. Din luxoasele birouri de la Berlin, aceleași ordine plecau și se încrucișau pe întreg globul, răspândind îngrijorare sau încredere, dărâmand cutezanțe, cari se opuneau puternicului trust, ori ridicând din ruină sau ignorare noi forțe de producție și câștig.

Totul era ca și pe vremea când Stinnes comanda nervos sau triumfător din biroul lui dela Berlin. Dar totul era întocmai ca pe vremuri numai în aparență. Ceea ce susținuse imensa schelă a trustului, lipsea. Lipsea voința aceea unică a omului stăpânit de arzătoarea patimă a dominației, lipsea mintea, care concepușe complicata rețea a trustului, care o cunoștea în cele mai amănunțite detalii ale ei și care o știa urmări și apăra de vrăjmași ca nu părinte.

În locul animatorului de ieri, se așezaseră oameni cari învâțasează ceva de la el; oameni cari au prins tot fastul exterior al afacerii, dar nu au pătruns și în intimitatea detaliilor; oameni cu voința moleșită, pentru că nu comandaseră niciodată și nu aveau impulsul pasiunii pentru aceasta; oameni cu mintea anchilozată, incapabili să priceapă întreg planul de acaparare al trustului, pe care nu ei l'au conceput.

Fatal schela a început să scârție, să slăbiască din încheieturi și să

se aplece într-o parte, amenințând să cuprindă o numeroasă omenire sub dărâmatari. Și au srit marile Bănci germane să o proptiască. Trustul Stinnes, amenințat de ruină, se zice salvat. Noi nu o credem. Propteaua Băncilor germane a împedecat numai o prăbușire imediată și catastrofală; dar ceea ce a fost trustul pe vremea când trăia Hugo Stinnes, nu mai este și nici nu va mai fi. Intervenția Băncilor îi va înlesni doar să se desfacă rând pe rând din vastul său pianjenis.

Trustul Stinnes a fost. El a trăit aiăta vreme cât voința care l'a conceput a avut viață. Îndată ce altă voință a încercat să-i ia locul, complicata mașinărie a trustului a început să scârție, să meargă alandala. Și aceasta este soarta tuturilor trusturilor, de orice natură. Legate de voința care le-a conceput, ele nu pot avea decât durata acestei voințe, oricât ambițiunea omenească și-ar închipui că este capabilă să înfrângă legile firei și să le stăpâniască.

Cazul trustului Stinnes este un avertisment pentru cei ce mai cred, că presiunea dominației unei singure voințe poate aduce vre-un folos omenirii, sau poate da progresului ceva mai temeinic decât trecerea noastră a tuturilor prin viață.

D. I. Cucu.

In mod excepțional, datorită faptului că lucrătorii tipografi au fost în conflict ca patronii în tot cursul săptămânei trecute acest număr apare în format redus. Cum se speră că săptămâne viitoare înțelegerea între patroni și lucrători se va restabili al 4-lea număr al „Ardealului“ va apare în formatul obișnuit și cu toate rubricile lui.

Șefii opoziției la Rege

In cursul săptămânei trecute M. S. Regele a primit în audiență pe d. general Averescu, șeful partidului popularului și pe dnii N. Iorga și Iuliu Maniu, șefii partidului național. Cu acest prilej Suveranul s'a interesat îndeaproape de ultimele evenimente politice și astfel audiențele conducătorilor opoziției au avut caracterul unor consultări.

Se pare că Suveranul, alarmat de penibila impresie produsă în țară de actele guvernului în Parlament, a ținut să aibă garanția partidelor de opoziție, înainte de a pleca în străinătate.

Iarăși încurcia dela primărie

Populația lăsată pradă speculanților. Parchetul intervine spre a pune ordine. Piețele put și medicul comunal vizitează expoziția de igienă de la Viena

După patru ani de guvernare liberală, primăria a ajuns într'un hal de nedescris. Consiliul comunal excelează printr'o continuă activitate potrivnică interesele orașului și ale publicului. Chestiunea uzinelor electrice este o simplă verigă dintr'un imens lanț.

Felul cum s'af, sau mai bine zis, felul cum au s'af supravegheați piețele de alimente ale Clujului, este încă o dovadă de încurcia care domnește în administrația comunală a orașului. Publicul este pur și simplu lăsat la bunul plac al speculanților. Nimeni nu-i stă în apărare. Prețurile articolelor de prima necesitate sunt acum în pușerea verei, mai scumpe ca anul trecut. Cartofii se vând cu 16—18 lei kgr. fasolea cu 35—40 lei kgr. mazărea cu 25 până 35 lei kgr. cireșoile nu se coboară sub 22 lei kgr. cele mai proaste. Este un adevărat jaf.

Dar nu numai că trebuie să plătiască prețuri exagerate, din cauza că autoritate comunală este absentă, publicul este supus tuturor vexațiilor. Precupețiile au devenit de o lipsă de cuvântă revoltătoare. Prețurile nu se mai anunță, iar dacă cumpărătorii culează se facă observații asupra prețurilor, sunt injurați ca la ușa casei.

În fața acestei situații parchetul a crezut de cuvânt să intervină. Precupeții duși la poliție, au consimțit să scadă prețurile cu aproape 50% și să le revizuiască în fiecare săptămână.

Deci treabă se poate face. Dar nu de către Primărie, care are alte preocupări. Acțiunea energetică întreprinsă, de d. Macedonescu, locuitor de prim procuror, este cea mai stăruitoare dovadă de lipsa de interes și respect a Consiliului Comunal față de public. Căci e drept că primăria fixează în fiecare lună prețurile maxime, dar este ciudat cum aceste prețuri n'au scăzut niciodată sub prețurile de speculă ale pieței. Și totuși d. procuror Macedonescu a putut obține prețuri cu 50% mai ieftine! Ar putea Consiliul Comunal să ne explice cum s'a putut întâmpla acest lucru!

Tot așa de suspiciă ni se pare și inactivitatea primăriei față de scandalosa scumpire a berei. În toată țara berea se vinde cu 7 lei paharul, în Cluj e 11 lei. Pentru ce? Din cercetările făcute de d. Macedonescu s'a constatat că fabricile vând berea cu 1500 lei hectolitru la berari. Adaogând 30 la sută procentul de câștig, acestea ar trebui

să o desfacă cu maximum 2000 lei hectol. iar după prețurile actuale ei realizează 3200 lei, deci sută la sută.

Primăria nu a putut să facă acest calcul? Dacă nu a putut, se dă dovadă de incapacitate; iar dacă a putut, de reacredință și sfidare față de public.

Dar ce-i pasă Consiliului? El are grije să trimită pe drul Buia, alături de d. Cărpinișan și ing. Suceava, la Viena în plimblare, chipurile pentru a vizita expoziția sanitară. Expoziția sanitară ne trebuie?

Pierțile put de murdărie, alimentele se desfac în condițiuni igienice infecte, laptele se vinde falsificat. Drul Buia de ce nu a făcut nimic pentru ca se îndrepte această stare de lucruri? Și va învăța oare de la Viena ceea ce n'a știut sau n'a vrut să facă aici acasă? Desigur că nu!

Rep.

Răbolul săptămânei

Se zice că . . .

... cele trei prăvălii noi ale primăriei, cari se vor închiria prin bună învoială, fac obiectul unor mari dispute în consiliul comunal.

Cred și eu! Consilierii cad greu la învoială. când e vorba de bună învoială.

*
... un important personaj din Cluj, care conduce un și mai important oficiu de stat, a găsit soluția insuficienței salariilor funcționarilor, aprobându-și pentru aceiași zi diurnă de deplasare la București și diurnă de deplasare în județ.

Dar poate să se tot zică:
„Românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă,” doar.

*
... la ultima constătuire de la clubul liberal din localitate s'a găsit cineva, care să propună pe d. I. i. s. u. pentru al doilea post de vice-președinte.

Liberalii din Cluj își dau sînta să se asemene centrului. Prea mulți profesori universitari au avut naivitatea să creadă că numai prin partidul liberal aduc serviciul țării. Acum s'au convins, cred, că locul lor nu este acolo, unde cămătarii sunt cultivați cu îngrijire.

Și încă ce cămătări!

*
... (și încă cum se mai zice!) că întâiul nostru articol despre uzina electrică a fost plătit de d. Roată, directorul uzinelor; iar al doilea a fost plătit de d. Jahoda.

Și fiindcă se zice, pe ce se zice, îi vom lăsa să zică ce-or vrea. De ce zic unii și alții, puțin ne pasă, știindu-ne cu conștiința împăcată și străini de orice gând meschin sau interesat în tot ce scriem aici.

Pentru acestea, nu ne vom mira deloc, dacă mâne se va zice că ni-a plătit spre exemplu d. Moga, sau d. Cărpinișan, sau d. Oană.

De ce nu, adică?

Nichifor Coșcaru.

Inființarea Camerelor agricole

Localitățile în cari vor funcționa Camerele agricole

Ministrul domeniilor, potrivit noii legi pentru inființarea Camerelor agricole, a dat o decizie prin care hotărăște inființarea a 61 camere agricole.

Camerele agricole vor fi în capitalele următoarelor județe:

Mehedinți, Dolj cu Gorj, Romanați, Vâlcea, Argeș cu Mușcel, Teleorman, Vlașca, Ilfov, Dâmbovița, Prahova, Ialomița, Brăila, Buzău, R. Sărat, Constanța, Tulcea, Callacra, Durostor, Putna, Bacău, Neamț, Roman, Vaslui, Tutova, Fălciu, Torontal, Caraș-Severin, Arad, Bihor, Satu Mare, Maramureș, Colocna, Solnoc Dobâca și Bistrița Năsăud, Turda-Arieș, Alba de jos, Mureș-Turda și Târ-

nava Mică, Hunedoara, Făgăraș, Sibiu, Târnava mare cu Odorhei, Brașov, Trei Scaune și Cluc. Sălaj, Cetatea Albă, Ismail, Cahul, Tighina, Chișinău, Hotin, Bălți, Orhei, Suceava, Gura Humorului, Câmpulung, Soroca, Cernăuți, Zastava, Vijnîța, Coțmani și Vășcăuți și Rădăuți Siret și Storoniște.

Cei în drept a alege pe membrii viitoarelor camere agricole vor trebui să se înscrie în listele ce se întocmesc de judecătoriile de ocol respective sau la secretariatele primăriilor.

Alegerile pentru camerele agricole se vor face în toamnă

Cum se vor face alegerile la Camera de Comerț?

Rostul adunării generale de Marți 23 Iunie. Fixarea mandatelor pe secțiuni și categorii de bresle

Marți 23 Iunie va avea loc adunarea generală a Camerei de Comerț și Industrie din localitate pentru a se discuta și fixa secțiunile Camerei și categoriile în secțiuni în vederea alegerilor impuse de noua lege a Camerelor de Comerț.

Potrivit dispozițiilor acestei legi, Camera noastră de Comerț alege un consiliu de administrație de 40 de persoane. Adunarea generală de la 23 Iunie va avea ca scop să repartizeze aceste locuri în consiliul de administrație, după secțiuni și breslele cari le compun.

Repartizarea se va face în conformitate cu compoziția Camerei și spiritul legii. Camera de Comerț din Cluj are în secția comercială 14.606 membri, cari plătesc un impozit de 51.598,012 lei în total. În secția industrială are 6.598 membri, cari plătesc un impozit de 18.201.395 lei total. Stabilind proporționalitatea acestor date, rezultă că secția comercială ar fi să aleagă 24 membri, iar secția industrială 16 membri în consiliul de administrație al Camerei.

Potrivit prevederilor legii micii comerțanți și comercianții rurali aleg numai 20% din membrii secțiunii comerciale; de asemenea și industriașii mici în secțiunea industrială. Ar rezulta deci că în secțiunea comercială micii comerțanți să aibă 5 reprezentanți, iar în secțiunea industrială 3 reprezentanți.

Marii comerțanți și industriași aleg restul de 19 membri în secția comercială și de 13 membri în secțiunea industrială.

În vederea reprezentării tuturor brezelor industriale și comerciale, Camera de Comerț și Industrie din localitate s'a izbit, la întocmirea listelor electorale, de faptul că cei 21.201 membri ai Camerei fac parte din 64 breze diferite, iar numărul locurilor în consiliul de administrație este limitat de regulamentul de aplicare al legii la 40. În consecință este nevoie să se facă grupe de bresle înrudite între ele cari să aleagă un număr proporțional de membri. Astfel s'a ajuns la următoarea clasificare, pe care Camera de Comerț și Industrie din localitate o va supune spre ratificare în adunarea generală de Marți 23 Iunie.

Pentru secția comercială

Categ. I	compușă de manufacturiști și firmele înrudite, cu un total de 215 firme	5 mand.
II	negustorii de alimente, bodegi, restaurante, băcăni, brânzării etc. 295 firme	5
III	comercianții de lemne, mat. construcții art, tehnice și metalurgice 140 firme	4
IV	Bănci, expeditori și agenturi etc 92 firme	1
V	art. chimice și minerale 49 firme	1
VI	micii comerțanți și comercianții rurali 13.809 firme	5

Pentru secția industrială

Categ. I	pielărie 26 firme	2 mand.
II	morărit, alimente pentru menaj și consum 108 firme	4
III	industria metalurgică și minieră, 51 firme	3
IV	industria lemnului și a materialelor de construcție 48 firme	3
V	confecțiuni și arte grafice 29 firme	1
VI	mica industr. 6331 firme	3
Total		16

După aprobarea acestor repartizări se vor întocmi listele electorale, cari se vor publica din timp. Cărțile de alegători se vor distinge după secțiuni și categorii.

Data alegerii se va fixa de către prezidiul Camerei mai târziu. Deoarece conform noii legi, alegerile vor trebui să fie terminate până la 12 Septembrie, este posibil ca ele să aibă loc fie la sfârșitul lui August, fie la începutul lui Septembrie.

Rep.

ARTISTICE CULTURALE

Expoziția pictorului P. Capidan

În pavilionul din parcul orașului, d. P. Capidan, cunoscut publicului clujan din anii trecuți, expune 90 de pânze în mare majoritate noi.

D. Capidan este un pictor de concepție justă și de execuție măestră. Pânzele sale închid o muncă poate prea variată, dar plină de frumoase roade, o muncă extinsă în prea multe domenii ale artei. Aceasta nu poate fi un defect. Din potrivă, D. Capidan se dovedește un talent viu, scormonitor, în căutare veșnic după noi forme de artă.

Cele 90 de pânze expuse sunt o cheazăsie. Ele te rețin și cu frăgeziunea lor și cu atmosfera lor senină, care se pare, este proprie dlui Capidan. Peisagiile au lumină și calm, tonurile sunt molcome.

Dar d. Capidan excelează în tipuri și atitudini, prinse cu o rară putere de pătrundere și înțelegere psihologică. Turcoaiice calme cu priviri umede (N 2 și 4), țărânci în pitoroști atitudini (N. 8, 32) capete de expresie, admirabil reușite (N. 43-67). Atitudine, expresie și execuție reușită e și în tabloul „Pe gânduri“ de sub N. 39.

Spațiul nu ne permite să urmărim teată expoziția Dlui Capidan, atât de bogată în surprize. Și încheiem aceste rânduri cu regretul că nu o putem face aceasta.

INFORMATII

— Inspecția căilor ferate particulare cu reședința la Cluj, inființată în anul 1920, a fost desființată pe ziua de 1 Iulie 1925.

Serviciul dimpreună cu tot personalul existent se va aduce la București, atașându-se pe lângă direcțiunea tehnică și de căi ferate particulare din ministerul comunicațiilor.

Cei interesați se vor adresa pe viitor în scris, direct acestei direcțiuni din Capitală, care va rezolva toate chestiunile în timpul cel mai scurt posibil, întrucât s'a desființat oficiul intermediar dela Cluj.

— Banca Economică din Arad ține adunare generală la 30 Iunie în localul »Casei de păstrare« din Arad, bul. Regina Maria 13.

— Dela 1 Iunie, cursul de transformare al shillingilor austriaci, în traficul cu C. F. R., a fost fixat la 31 lei un shilling; iar cursul coroanelor ungare hârtie, la 32 bani suta de coroane ungare hârtie.

— La 20 August se va ține la școala militară aeronautică de la Cotroceni examenul de admitere în școala pregătitoare a aeronauticeii.

— Acționarii uzinelor de modelat și emailat „Westen“ din Mediaș, sint convocați în adunare generală pe ziua de 31 Iunie, orele 4 p. m. în localul Băncii de Credit din București str. Stavropoleos 6.

— Adunarea generală a Băncii Chrissoveloni a hotărât să semneze valabil

pentru sucursala Cluj: d. Bruno Friedländer, Alexandru Mathias și Al. Georgescu, câte doi colectiv.

E C O U R I

— Duminica trecută, adunarea generală a societății Scriitorilor români a ales următorul comitet: Liviu Rebreanu, președinte; d. Mircea Rădulescu, vice-președinte; d. V. Rusu-Șirianu, secretar; d-nii Corneliu Moldovanu și Romulus Voinescu, censozi; d. Perpessicius, bibliotecar; d-nii M. Sadoveanu, Octavian Goga, Catan Teodorian, N. Davidescu, Ion Pillat, membri.

— „Idea Europeană“ oferă un premiu de 20.000 lei pentru cea mai bună lucrare literară (versuri, nuvelă, roman, teatru, desemnată prin votul cititorilor ei. Premiile capată astfel, în afară de obișnuita apreciere critică a juriilor, consfințirea gustului public. E deci un premiu real și trebuie apreciat ca atare. Se oferă de asemenea și un „premiu de perspicacitate“ alegătorilor.

— Opera Română din București a început să facă angajamentele pentru viitoarea stagiune.

— În editura „Cartea Românească“ va apare zilele acestea „Antologia poezilor de azi“, alcătuită de d-nii Ion Pillat și Perpessicius.

— D. Liviu Rebreanu a terminat o nouă lucrare dramatică intitulată „Apostolii“. Va fi prezentată teatrului Național.

— Opera Română din Cluj, întoarsă din turneul făcut la Cernăuți, reia stagiunea pentru 7 spectacole. Stagiunea se închide la 1 Iulie.

— pentru sucursala Sibiu: d. A. Boiu, directorul sucursalei, împreună cu d. V. Vișan, procurist.

— Din rapoartele sosite la direcțiunea generală zootehnică, constatându-se că se face abuz cu exportul vacilor, s'a intervenit la comisia superioară economică să se prohibiască exportul vacilor sub 10 ani.

— Acționarii Băncii „Victoria“ din Arad sunt convocați în adunare generală pe ziua de 20 Iunie, orele 4 p. m. la sediul Băncii din Arad, bul. Regele Ferdinand 3.

— Sâmbătă 13 Iunie a depus jărământul ca avocat definitiv al Baroului de Ilfov (București) d. dr. Ion Istrati, fostul președinte al centrului studențesc „Petru Maior“ din Cluj.

— Fabrica de pălării din Timișoara ține adunare generală la 28 Iunie orele 9 a. m. în birourile soc. din Timișoara.

— Sâmbătă, 20 Iunie, s'a făcut investirea nouilor episcopi hirotoniți Duminica trecută: P. S. S. dr. Grigorie Comșa al Aradului și P. S. S. dr. Ion Stroe, episcopul militar de Alba Iulia. Ceremonia a avut loc la Castelul Peș din Sinaia, în prezența dlui I. I. C. Brătianu, general Mărdărescu, Sanct. S. dr. Miron Cristea, I. P. S. S. Metropolitul Bălău, P. S. arhiereul Platon Ploesteanu și preoții Păcățean și Cioară, delegații consistoriului din Arad.

Articole de porțelanuri, sticlărie, geomantane, poșete pentru doamne mai ieftene se găsesc la „PARISIEN“

Compoziția Corpurilor Legiuitoare

Cum se compune Camera Deputaților și Senatul? Numărul deputaților și senatorilor. Cine sunt senatori de drept?

Înainte de închiderea Corpurilor Legiuitoare, guvernul a depus la Senat proiectul de lege al noii legi electorale. Această lege, ultima din seria de legi fundamentale indicate de noua Constituție a țării, se va discuta în sesiunea de la toamnă a Parlamentului. Cunoșcând modul de a proceda la actualului guvern, nu putem nădăjdui că discuția parlamentară va aduce modificări esențiale proiectului de lege deus la Senat. De aceea credem, că e bine ca opinia publică să se pună în curent cu prevederile viitoarei legi electorale.

Compunerea Adunării deputaților

Conform dispozițiilor Constituției Corpurilor Legiuitoare se compun din reprezentanții națiunii la Senat și la Cameră. Legea electorală stabilește normele, după cari se face alegerea deputaților la Cameră și la Senat.

Adunarea deputaților se compune din deputați aleși prin vot universal, egal, direct, obligator și secret, de către cetățenii români majori. Alegerile se fac pe circumscripții, fiecare județ constituind o circumscripție electorală, pe baza reprezentării minorității (nu a reprezentării proportionale, cum era până acum) și prin scutin pe listă.

Numărul deputaților pe întreaga țară și pe județe se stabilește în raport cu populația fiecăruia județ, după datele statistice generale a statului. Acest număr se revizuește din zece în zece ani, se adaugă sau se scade, după cum populația unui județ s'a înmulțit sau a scăzut.

Pentru prima perioadă de 10 ani, socotită de la promulgarea legii electorale, numărul total al deputaților este de 365 pentru toată țara. Deputații aleși sau candidații de deputați în alegeri trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie cetățean român;
- să aibă exercițiul drepturilor politice și civile, adică să nu cadă în niciuna din incapacitățile, nedemnitățile sau incompatibilitățile prevăzute la Cap. III al proiectului de lege;
- să aibă vârsta de 25 ani împliniți;
- să aibă domiciliu stabil în România.

Compunerea Senatului

Senatul are o compoziție mai complicată. El este compus din Senatori aleși ca reprezentanți ai națiunii, senatori aleși de colegiul consiliilor comunale (urbane și rurale) și județene, senatori aleși de colegiile Camerelor profesionale, senatori aleși de colegiile universitare și senatori de drept.

a) Senatorii aleși de națiune, se alegi, ca și deputații, pe scutin de listă și circumscripții electorale pe județe. Votul însă nu este universal, ci se exercită numai de cetățenii cari au împlinit 40 de ani. Numărul senatorilor se stabilește în

același mod, ca și la deputați. Pentru prima perioadă de 10 ani se vor alege, în întreaga țară 169 senatori.

b) Colegiile comunale și județene aleg, prin vot obligator, egal, direct și secret, 65 de senatori, câte un senator de fiecare județ. Aceste colegii se compun din membrii consiliilor comunale, rurale și urbane, și ai consiliului județan. Legea nu spune dacă alegătorii din această categorie trebuie să îndeplinească condițiile de vârstă. Conf. art. 21 al II. s'ar părea că nu, deși nu vorbește de „toți” consilierii, ci de „fiecare”.

c) Colegiile Camerelor profesionale, în număr de patru, aleg 16 senatori. Camerele de Comerț aleg câte 2 senatori, unul al secțiunilor comerciale altul al secțiunilor industriale, de fiecare colegiu. Camerele de muncă și Camerele agricole aleg câte un senator de fiecare colegiu.

Compunerea listelor electorale pentru Colagiul Camerelor profesionale lasă aceeași stare de echivoc: toți membrii acestor Camere votează (art. 22) Dar după art. 27, care se referă la condițiile de eligibilitate, s'ar părea totuși, că nu „toți” votează, deoarece „eligibili” trebuie să fie alegători și nu explică dacă, „eligibili” pot fi „toți” membrii Camerelor profesionale, conf. art. 22, fără deosebire de vârstă, sau eligibili și alegători sunt numai cei ce au 40 de ani împliniți și sunt membri ai Camerelor profesionale. În cazul dintr-o condiție s'ar părea că privește pe cei ce nu sunt membri ai acestor camere; în al doilea caz, ea s'ar referi chiar la membrii Camerelor profesionale. O explicație este deci necesară.

d) Colegiile universitare compuse din profesorii titulari și agregății celor 4 universități, aleg 4 Senatori, câte unul de fiecare universitate.

e) Senatori de drept, conf. art. 5, sunt în număr de 32, și anume Moștenitorul Tronului, Patriarhul, Mitropolitii și Episcopii bisericilor românești, capii confesiunilor recunoscute, superiorul religios al musulmanilor și președintele Academiei Române. Mandatul acestor senatori încetează odată cu calitatea sau demnitatea care le atribuie dreptul.

Devin senatori de drept, conf. art. 7, foștii președinți a Consiliilor de miniștri, cu o vechime de 4 ani în această demnitate, foștii miniștri cu cel puțin o vechime de 6 ani în una sau mai multe guvernări, foștii președinți ai corpurilor legiuitoare cari au exercitat această demnitate timp de 8 sesiuni ordinare, foștii deputați și senatori aleși în cel puțin 10 legislaturi, foștii prim-președinți ai Curții de casație cari au ocupat această funcțiune sau și pe cea de președinți la casație, timp de 5 ani, generalii de rezervă sau în retragere, cari au comandat o armată timp de 3 luni în războiu,

cari au fost șefii ai marelui stat major sau inspectori generali sau comandanți de corp de armată timp de 5 ani, foștii președinți ai Adunărilor naționale din Chișinău, Cernăuți și Alba-Iulia pentru declararea unirei.

Senatul are în total 286 membri, fără senatori de drept prevăzuți la Art. 7 din lege.

Senatorii aleși sau candidații de senatori în alegeri, trebuie să îndeplinească toate condițiile impuse eligibililor la Adunarea deputaților, cu deosebire că se cere să aibă vârsta de 40 de ani împliniți.

Aceleași condiții, afară de vârstă se cer și senatorilor de drept,

Eligibililor în colegiile Camerelor profesionale și în colegiul universitar II se mai cere să fie și alegători în colegiile respective (I?)

Agregații nu sunt eligibili în alegerile de senat pentru Universități.

În numerile viitoare vom continua să resumăm cât mai fidel și pe înțelesul tuturor, textul proiectului de lege, din celelalte capitale ale lui.

Noua lege electorală

Comisiile examinatorii pentru bacalaureat

Ministerul instrucțiunii a stabilit următoarele comisiuni pentru examenele de bacalaureat:

In Cluj: Pentru liceul Gh. Barițiu, lic. Rom. Cat. lic. I. Marianum, lic. de fete reformat, lic. de băiați reformat; lic. de băieți col. Universitar.

Președintele Miculescu C., membri: Fortunescu C. D., Gheorghiu N., Candrea V., Nicoară Ion, Ciura Al. Niculescu N. I.

Pentru lic. fete Regina Maria, lic. din Bistrița, lic. din Dej, lic. din Gherla și lic. din Năsăud:

Președinte Bogdan Duică G., membri: Andrei Marin (lic. Sincal), Mateescu G., Grecescu I., Michel Henry, Bogdan Niculae, Niculescu Brăiliteanu.

In Târgu Mureș: Pentru lic. de băieți, lic. de fete, lic. status catolic, lic. reformat, lic. din Turda și liceul din Gheorgani.

Președinte Iuga Gh., membri: Moisil C., Chinezcu Ion, Sulică N., Lipan Mih., Anastasiu Victor, Baciu Dumitru.

Orerul de vară al prăvăliilor.

Ministerul muncii a stabilit noul orar de vară pentru prăvălii. Prăvăliile se închid seara la ora 19 cu 2 ore de repaos peste zi, dela 13-15.

Aprovizionați-vă cu stofe bărbătești, stofe pentru paltoane, furnituri și covoare cu cele mai ieftine prețuri de fabrica

1-4

la firma

Gromen & Herbert
Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 13

Mare târg de mărfuri

Prețuri extraordinar de reduse

Dacă vrei să faci economie, cumpără de la

Osztian & Weisz
Cluj, palatul „Urania” (colț)

Pânză . . . . 34 lei | **Voal Kosmanos 36 lei**

Stofe de dame (veritabile de lână) 150 lei

Clorapi cl. I. fil-d'ecosse 30 lei	Stambă 33 lei	Zelir cl. I. 38 lei	Batist 25 lei
--	-------------------------	-------------------------------	-------------------------

Ciorapii SĂNDOR sunt cei mai buni! **CLUJ, Piața Unirii 9**

Cele mai ieftine articole de lux pentru doamne se pot cumpăra de la magazinul „**BARZA**” Cluj

PANTALONI DE TENNIS, SACCO LÜSTER, HAINE DE PÂNZĂ LA **M. NEUMANN**
— CLUJ, PIATA UNIRII 14. —

Mica publicitate

Caut casă cu două sau trei camere, bucatărie, baie și dependințe în centru, plătiind chirie convenabilă. Adresa la ziar.

Trăsuri de copii și baby în engros și în detali cumpărați la „**PARISIEN**” Cereți prospect! 1-12

Mal efin ca la lichidare se pot procura articolele de îmbrăcăminte mai jos înșirate:

1 mtr. Batist chifon	Lei	28
1 Mătase brută		125
1 Delin de spălat		39
1 Postav de dame		185
1 Sponge		88
1 Liberi în toate culorile		65
1 Haine de mătăsă lat dnblă		98
1 Grenadin lățimea dublu		58
1 Grenadin de mătăsă vârgat		125
1 Zefir englez		42
1 Carton cosmanos		42
1 p. Ciorapi ajour		90
1 p. Ciorapi de ață		55
1 p. Ciorapi de dame		25
1 p. Ciorapi de bărbătești		20
1 Cămașă de dame		102
1 Cămașă de bărbat		185
1 Haine de copii		80

În fiecare zi după masă dela 4-6 mare târg de ciorapi. Toți ciorapii din magazin se pun în vânzare.

Toate mărfurile: haine de copii, albituri pentru dame și bărbai, ciorapi, se vând sub prețul de fabrica la

Frații Izsák
CLUJ
Cal. Regele Ferdinand 63
(Lângă pavilionul Hornar)

Cel mai mare
asortiment de

Lengerie pentru
doamne și domni
Costume de baie

la

DÉNES

Magazin de modă

CLUJ
Cal. Reg. Ferdinand
No. 2. Telefon 591

BANCA ECONOMICĂ
SOCIETATE ANONIMĂ

CLUJ, STR. MEMORANDULUI 20

Se ocupă cu orice afaceri bancare

Imprumuturi, remiteri, credite

Primește depozite în cont curent

Cu dobânzi mari în cont restituitându-le fără termen de abdicere 1-8

Jucați

la **LOTERIA PRESEI**
Bilete Piața Unirii No. 29.

Plicuri efine furni-zează numai

BOROS

Reg. Ferdinand 2. — Telefon 10-83

Tablele de asbest
METEOR

ale fabricii de eternit din Oșorhei, județul Bihoj sunt cele mai durabile

Acoperământul nu are nevoie de îngrijire și reparare, e mai bun și mai ieftin ca cel de tinichea.

1-16 Se capătă la:
„FERARIA” S. A.
CLUJ, CALEA VICTORIEI No. 28.
Telefon 4-40, 3-47.

„APOLLO”

apă minerală alcalină feruginoasă de LIPOVA (Banat)

amestecată cu vin este mult mai sănătoasă decât sifonul (apa gazoasă) pentru că are efect bun pentru boli nervoase de rinichi, de stomac, de bășică și anemie. — Vânzarea se face în sticle originale de jumătate și de 1 kilogram.

Reprezentanța generală:

BOGNĂR și SZÁNTÓ, CLUJ

Calea Regele Ferdinand Nrul 70.

„CRISTAL”

Spălătorie și văpsitorie chimică

Cluj :-: Telefon 500.

Vopsește și curăță orice rufărie!!!
!!! Efectuează comenzi și prin postă !!!

Vânzare totală autorizată!

În vederea unei noi întreprinderi, magazinul nostru de manufactură și modă de dame

lichidează total

deasemeni marfa ce o avem în mare cantitate și de prima calitate în depozit o desfacem pe lângă plata în numerar

cu prețul fabricii.

Lőrincz și Tóth

Piața Unirii No. 8. Aranjamentul de vânzare!

Fii atent!